

UNIVERZITA KARLOVA 1. lékařská fakulta

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce Ošetrovatelská péče o chronické rány z pohledu sester

Název diplomové práce v anglickém jazyce

A nursing care of chronic wounds from a nursing perspective

Autor práce Bc. Martina Kolandová

Název studijního oboru Intenzivní péče

Forma studia kombinovaná

Vedoucí práce Mgr. Petra Vrábelová

pracoviště Kardiologie JIP, NNH, Praha

Oponent práce Mgr. Pavla Kordulová

pracoviště ÚTPO 1. LF UK

Akademický rok 2018/2019

Hodnotící kritéria závěrečných prací

Závěrečné práce jsou hodnoceny slovně, počtem bodů a navrženým klasifikačním stupněm. Oba hodnotitelé (vedoucí i oponent) vypracují posudek, jehož součástí je bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (v daném bodovém rozpětí a struktuře), návrh klasifikačního stupně a jeho slovní zdůvodnění. Součástí posudku bývají také doporučené otázky k obhajobě.

Bodové rozpětí pro jednotlivé klasifikační stupně je pouze doporučené, hodnotitel se od něj může v odůvodněných případech odklonit (vysoký odborný či společenský přínos práce může převážit drobné nedostatky, anebo naopak zásadní pochybení v klíčovém aspektu může být natolik závažné, že práce není doporučena k obhajobě i přes jiné nesporné kvality).

Klasifikace navržená v posudcích není pro zkušební komisi Státních závěrečných zkoušek závazná, ta k posudkům sice přihlíží, ale rozhoduje se na základě průběhu obhajoby a vlastního uvážení. I v případě jednoho či obou nedoporučujících posudků může student závěrečnou práci před komisí obhajovat.

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
<p>Abstrakt</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (východiska, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)? ▪ Koresponduje abstrakt s obsahem práce? ▪ Má abstrakt přiměřený rozsah? <p>(0-5 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení ▪ Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky ▪ Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí ▪ Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace 	<p>2</p>
<p>Abstrakt (slovní hodnocení)</p> <p>Abstrakt koresponduje s obsahem práce. Je uveden hlavní cíl práce a dva dílčí. Jsou zde uvedeny informace o kvantitativním výzkumném šetření prostřednictvím dotazníků. Neuvádí, zda jsou dotazníky standardizované nebo na základě vlastní konstrukce. Informuje o výzkumném vzorku. Abstrakt obsahuje hlavní výsledky. Není jasně strukturovaný: úvod do problematiky, metodika, cíl práce, výsledky, závěr, přínos pro praxi. Diplomantka si dala za úkol zjišťovat informovanost sester o moderních technologiích léčby ran, znalosti sester a faktory ovlivňující znalosti. V klíčových slovech se tyto aspekty neobjevují např. slovo sestra, vzdělávání, erudice apod. Dále diplomantka uvádí slovní spojení znalostní postoj? Lépe je použít slovo znalosti.</p>		
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodnění práce uvedené v úvodu logické? ▪ Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? ▪ Je zvolená literatura aktuální? ▪ Je použitá literatura řádně citována? ▪ Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? ▪ Byl dosavadní výzkum podroben kritice? ▪ Je popsána metoda rešerše? ▪ Jsou využívány přednostně primární zdroje? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená ▪ Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno ▪ Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů ▪ Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná 	<p>10</p>
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení)</p> <p>Diplomantka jasně popisuje zdůvodnění rešerše literatury na str. č. 10, kdy uvádí 83 zdrojů. Převážně cituje správně. Byly použity informace z doporučených postupů European Wound Management Association. Cizojazyčné články byly čerpány z databáze The National Center for Biotechnology Information a odborných časopisů Wounds, Critical Care Nurse, Nursing</p>		

and Midwifery, American Journal of Critical Care, International Wound Journal, Association for the Advancement of Wound Care. K diskusí týkající se hojení ran si studentka vybrala aktuální tuzemské i zahraniční zdroje. **Neuvádí výzkumné studie, které se vztahují k jejím stanoveným výzkumným cílům.** Tedy k zjištění informovanosti sester o léčbě chronických ran a používání moderních materiálů. Současně i ke zjišťování znalostí sester i faktorech, které tyto znalosti ovlivňují.

Použité metody a logika struktury práce

- Jsou jasně stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy?
- Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)?
- Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikací?
- Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat?

(0-20 bodů)

- **Nedostatečná úroveň** – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám
- **Dobrá úroveň** – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům
- **Velmi dobrá úroveň** – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi
- **Výborná úroveň** – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné

5

Použité metody a logika struktury práce (slovní hodnocení)

Diplomantka uvádí jasně hlavní cíl práce: *Cílem práce je zjistit úroveň informovanosti všeobecných sester pracujících na oddělení intenzivní (dále jen JIP) a resuscitační (dále jen ARO) péče o moderních technologiích léčby a péče v oblasti hojení chronických ran. Dále další dva dílčí cíle práce. Dílčí cíl č. 1: Zjistit, jaký je znalostní postoj sester v ošetrovatelské péči u chronických ran. Dílčí cíl č. 2: Zjistit, jaké faktory ovlivňují znalostní postoj sester v ošetřování chronických ran.* Místo formulace znalostní postoj, mělo být použito slovo znalosti. Byl zvolen kvantitativní výzkum pomocí dotazníků vlastní konstrukce pro tři různé zdravotnické pracoviště. Celkem bylo rozdáno 220 dotazníků, použitých bylo 124 dotazníků, z celkového počtu 220 distribuovaných. S počtem 124 respondentů pracuje studentka jako se 100 %. **Sociodemografické údaje** zjišťují v dotazníku otázky č. 1, 2, 3, 4, 5. **Otázky zjišťující faktické údaje** jsou uvedeny u č. 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21. **Otázky zjišťující subjektivní okolnosti** jsou uvedeny u č. 7, 22, 23, 24. Otázky č. 8, 10, 17, **zjišťují znalosti týkající se léčby chronických ran.**

Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků

- Odpovídají všechny uvedené informace soudobému stavu poznání?
- Neobsahuje práce zavádějící, či dokonce demagogická tvrzení a polopravdy?
- Jsou závěry prezentovány srozumitelně?
- Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky?
- Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce?
- Jsou závěry korektní?
- Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení?

- **Nedostatečná úroveň** – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků
- **Dobrá úroveň** – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek
- **Velmi dobrá úroveň** – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření
- **Výborná úroveň** – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji)

5

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? ▪ Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? <p>(0-20 bodů)</p>	<p>nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření</p>	
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení) Tabulky obsahují absolutní četnost (n), relativní četnost (f) a celkovou četnost (Σ). Hodnoty relativní četnosti jsou vyjádřeny v procentech a zaokrouhleny na celá čísla. Výzkumné šetření probíhalo na odděleních: ARO, Multioborové jednotky intenzivní péče, Koronární jednotky, Metabolické jednotky, Neurologické jednotky intenzivní péče, Chirurgické jednotky intenzivní péče a Interní jednotky intenzivní péče. Otázka č. 5: „<i>Na jakém oddělení intenzivní péče pracujete?</i>“, je vyhodnocována celkově, kdy obsahuje číselnou hodnotu tří zdravotnických zařízení v tabulce i grafu. Počet respondentů v nemocnici A je 64, v nemocnici B 22, v nemocnici C 38. Celkově 124. Diplomantka interpretuje výsledky v tabulce i grafech zvlášť pro každé zdravotnické zařízení. Třídění respondentů působí nepřehledně. U otázek č. 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 uvádí slovní shrnutí na závěr celkového počtu respondentů, ale již neuvádí tabulku ani graf. Tím, že není uveden celkový počet respondentů v tabulce pro zdravotnické zařízení A, B, C, působí tabulka nepřehledně.</p>		
<p>Etické aspekty práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Byly vzaty v úvahu etické otázky související s tématem práce a realizací výzkumu? ▪ Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu? ▪ Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti? ▪ Byla respektována pravidla publikační etiky? ▪ Jaký byl výsledek shody v systém pro odhalování plagiátů (Thesis)? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena ▪ Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu ▪ Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce 	<p>10</p>
<p>Etické aspekty práce (slovní hodnocení) Shoda v Thesis vykazuje podobnost menší než 5 %. Na str. č. 50 studentka zmiňuje etické aspekty výzkumu. Anonymizovaný souhlas uvádí v příloze.</p>		
<p>Odborný a společenský přínos</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? <p>(0-10 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem 	<p>5</p>
<p>Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení) Práce z hlediska ošetřovatelství pojednává o významném problému. V teoretické části práce jsou uvedeny vhodné zdroje. Bohužel metodologická část není dobře postavená.</p>		
<p>Formální úroveň práce</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí 	<p>10</p>

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb? ▪ Má práce dobrou jazykovou úroveň? ▪ Jsou soustavně používány zavedené zkratky? 	<p>některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Dobrá úroveň – text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu ▪ Velmi dobrá úroveň – práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu ▪ Výborná úroveň – práce je napsána na vysoké akademické úrovni 	
<p>(0-15 bodů)</p> <p>Formální úroveň práce (slovní hodnocení)</p> <p>V teoretické části práce mohlo být členění kapitol v jiném pořadí (anatomie a fyziologie kůže, chronické nehojící se rány, prevence vzniku, proces hojení ran, léčba, prostředky). Vzhledem k tomu, že diplomantka zkoumá informovanost sester o léčbě hojení ran, v teoretické části se neobjevuje kapitola týkající se celoživotního vzdělávání sester. Diplomantka používá slovní spojení znalostní postoj. Výraz lze formulovat jinak. Dále tak i často opakující sloveso být aj.</p>		

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro diplomové práce
Výborně	100–86
Velmi dobře	85–71
Dobře	70–56

Práci klasifikuji stupněm: **Neprospěla (47 bodů)**

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

Diplomantka jasně popisuje zdůvodnění rešerše literatury, kdy uvádí 83 zdrojů. Převážně cituje správně. Byly použity informace z doporučených postupů European Wound Management Association. Cizojazyčné články byly čerpány z databáze The National Center for Biotechnology Information a odborných časopisů Wounds, Critical Care Nurse. Nursing and Midwifery, American Journal of Critical Care, International Wound Journal, Association for the Advancement of Wound Care. K diskusi týkající se hojení ran si studentka vybrala aktuální tuzemské i zahraniční zdroje. **Neuvádí výzkumné studie, které se vztahují k jejím stanoveným výzkumným cílům.** Tedy k zjištění informovanosti sester o léčbě chronických ran a používání moderních materiálů. Současně i ke zjišťování znalostí sester i faktorech, které tyto znalosti ovlivňují. Diplomantka uvádí jasně hlavní a dílčí cíle práce. Místo formulace znalostní postoj, mělo být použito slovo znalosti. Byl zvolen kvantitativní výzkum pomocí dotazníků vlastní konstrukce pro tři různé zdravotnické pracoviště. Celkem bylo rozdáno 220 dotazníků, použitých bylo 124 dotazníků, z celkového počtu 220 distribuovaných. S počtem 124 respondentů pracuje studentka jako se 100 %. **Sociodemografické údaje** zjišťují v dotazníku otázky č. 1, 2, 3, 4, 5. **Otázky zjišťující faktické údaje** jsou uvedeny u č. 6, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21 (např. Máte k dispozici ošetrovatelský standard zaměřený

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěla/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.

na prevenci a léčbu nehojících se ran?). **Otázky zjišťující subjektivní okolnosti** jsou uvedeny u č. 7, 22, 23, 24 (např. Jak hodnotíte své znalosti v oblasti hojení ran v intenzivní péči? Proč takto hodnotíte své znalosti?). Otázky č. 8, 10, 17, **zjišťují znalosti týkající se léčby chronických ran** (Jaký terapeutický materiál byste zvolili z uvedených skupin pro léčbu suché nekrotické rány?). V dotazníku nejsou uvedeny otázky vztahující se k dílčímu cíli č. 2: *Zjistit, jaké faktory ovlivňují znalostní postoj sester v ošetřování chronických ran.* **Ke zvoleným cílům práce nejsou adekvátně postavené otázky v dotazníku. Navíc pouhé tři zjišťují znalosti. Čtyři zjišťují subjektivní okolnosti. Převažují otázky faktické. Nemohou dát tedy jasné odpovědi diplomantce na otázku.** Počet respondentů v nemocnici A je 64, v nemocnici B 22, v nemocnici C 38. Celkově 124. Diplomantka interpretuje výsledky v tabulce i grafech zvlášť pro každé zdravotnické zařízení. Tím, že není uveden celkový počet respondentů v tabulce pro zdravotnické zařízení A, B, C, působí tabulka nepřehledně. Kladně hodnotím informační brožuru diplomantky.

Práci nedoporučuji k obhajobě

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

1. Definiujte slovo postoj.
2. Definiujte slovo znalost.
3. Vysvětlete, proč používáte formulaci znalostní postoj?
4. Proč máte v dotazníku pouze tři otázky zjišťující znalosti?

Místo a datum vypracování posudku
V Praze dne 11.8.2018

Podpis oponenta práce
Mgr. Pavla Kordulová